

Jord- och skogsbruksministeriet
kirjaamo@mmm.fi
orian.bondestam@mmm.fi
tapio.hakaste@mmm.fi

2013-02-01

MMM, Yttrandebeväran 19.12.2012, 2423/443/2012

YTTRANDE OM FISKESTADGA FÖR TORNEÄLVEN 2013 OCH FÖRHANDLINGARNA MED SVERIGE

Finsk-svenska gränsälvscommissionen har tagit del yttrandebeväran och förslaget gällande förhandlingar med Sverige om Torneälvens fiskestadga.

Gränsälvscommissionen ansluter sig i huvudsak till de presenterade förslagen om Torneälvens fiskestadga. Commissionen vill dock ytterligare fästa uppmärksamhet på vissa detaljer i förslaget.

Fiskestadgan i gränsälvsöverenskommelsen möjliggör en anpassning av fiskestarten mellan den 17 och 29 juni baserad på syftet med fiskestadgan, dvs att utgångspunkten vid bestämmande av fiskestarten är en rimlig balans mellan nyttjande respektive skydd av fiskebeståndet samt en rimlig balans mellan intressena för de olika grupperna av fiskare i hela gränsområdet. I Torneälven är laxen av stor betydelse för både lokala invånare och turismföretagare. Älven är biologiskt sett en speciellt viktig älv för det vilda laxbeståndet i Östersjön. Så mycket som 70% av all vildlax som fångas i Östersjön produceras i älven. Torneälven är viktig både för laxen och för människan längs den ca 500 kilometer långa älv dalen, och fisket i havsområdena påverkar fiskebestånd och fiskemöjligheter i hela älvområdet. Gränsälvscommissionen menar därför att dessa krav på balans måste tas i beaktande vid förhandlingar om datum för laxfiskets början år 2013.

Ett senare startdatum för fisket i havsområdet kan balanseras mot att tillämpa ett tidigare slutdatum på fiske i älvområdet. Dock bör fiskesäsongens längd för fiske med handsredskap kvarstå till slutet av augusti med tanke på möjligheterna för turismföretagare att utöva sin verksamhet vid älven tills slutet av turistsäsongen. Mellan fiske i havs- och älvområdet måste en balanserad lösning hittas.

Vid förhandlingarna med Sverige bör målmedvetet eftersträvas att starten av allt kustfiske med fasta redskap sker samtidigt i de båda länderna, för att säkerställa gränsälvsöverenskommelsens krav på jämlik behandling och ställning av nationalstaternas invånare. Samma datum för fiskestart bör dessutom inkludera fisket i terminalområdena. Denna lösning är motiverad med hänsyn till att det i terminalområdena fångas både vild och odlad lax.

Det är motiverat av biologiska skäl och i linje med kommissionens tidigare ställningstaganden att fiske med laxredskap i havsområdet påbörjas först vid fastställt datum och att möjligheten till dispens (för fiske efter andra arter än lax och havsöring) tas bort. På det sättet kan fisket på havsområdet också kontrolleras bättre.

Den begränsning för flytnätfisket i älven, dvs ett nät med 90 meters maxlängd per båtlag, som har lagts fram i förslaget är välgrundad. Kommissionen föreslår, i tillägg till de presenterade begränsningarna, att en fångstbegränsning för det traditionella fisket införs. I gränsälvöverenskommelsen har möjligheten att bibehålla en gammal tradition, använts som argument för användning av flytnät. Kommissionen menar dock att det finns skäl för visst tvivel om huruvida flytnätfiske verkligen är någon "traditionell fiskemetod" vid Torneälven; snarare är fiske med s k kullenät att anse som traditionellt.

Förslaget om fridlysning (fiskeförbud) av havsöring inom älvområdet är välgrundat med tanke på behovet av skydd av fiskebeståndet. Skyddsåtgärder för havsöring bör dock införas både i älv- och i havsområdet.

Vid landning av fisk med s k huggkrok skadas fisken oftast så svårt att den inte längre är livsduglig även om den återutsätts omedelbart. Kommissionens uppfattning är därför att användning av huggkrok begränsas, och istället bör rekommendationen vara att fisken landas med håv.

För effektivt skydd för lax behövs fångstbegränsningar även för fisket i älven. Kommissionen föreslår därför en säsongtäckande fångstbegränsning om 5 laxar per enskild tillståndshavande fiskare. Kommissionen anser vidare att varje person som fiskar lax, oberoende av fiskemetod, måste lösa fisketillstånd.

Gränsälvskommissionen vill framhålla betydelsen av övervakning av fisket. Resurser för övervakning bör därför tydligt förstärkas. Finansiering av övervakningskostnaderna från staternas sida bör sålunda övervägas, så att övervakning kan genomföras på likartat sätt som vid Tanaälven.

Johan Antti
Ordförande

Timo Jokelainen
Viceordförande

Virve Sallialmi
Sekreterare